

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มา รับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุไหงปาดี
อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส
Behavioral health of diabetes patients who received services at the Health Promotion
Hospital Tambon Su Ngai spa good.District Su -ngai a good Narathiwat

ชนิษฐา ทองเกลี้ยง¹ ภรณ์ทิพา จำปา¹ ชวฤท พิมพา² และเอกพงษ์ บุญจู่²

¹สาขาสาธารณสุขชุมชน ²สาขาการปกครองท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

99 หมู่ 6 ต.โพธิ์ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ 33000

⁴คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2410/2 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

*E-mail: faisai0511994@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมส่งเสริม สุขภาพ และศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มา รับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส โดย ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ จำนวนทั้งสิ้น 188 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) จาก การศึกษา พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานอยู่ในระดับดี มีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานอยู่ในระดับสูง มีการ ตั้งเป้าหมายชีวิตอยู่ในระดับมาก มีความวิตก กังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัย ด้านความรู้เกี่ยวกับ โรคเบาหวาน ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย และปัจจัยด้านความวิตกกังวล เกี่ยวกับการเจ็บป่วย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ($p>0.05$)

คำสำคัญ: พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ, โรคเบาหวาน

Abstract

this study Is a descriptive study The objective was to study the health promoting behaviors and factors that are correlated with health promoting behaviors among diabetes patients who received services at the Health Promotion Hospital Tambon Su Ngai, a good district, Mr. Ngai is a great province. Narathiwat population sample in this study amounted to a total of 188 instruments in the collection. Data is a questionnaire. Statistics used to analyze data were frequency distribution statistics such as percentage, mean and standard deviation. To test the relationship Chi - Square (, Chi-Square) , the study found that there are health promoting behaviors of people with diabetes are at a good level of knowledge about diabetes is high. There is a set of life goals at a high level with moderate anxiety about illness. And personal factors Factors of knowledge about diabetes, factors for setting life goals about

illness And anxiety factors About illness There was no statistically significant relationship with health promoting behaviors of Diabetics ($p > 0.05$)

Keywords : health promoting behaviors , diabetes

1.บทนำ

โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่เป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุขของโลก เป็นภัยคุกคาม ที่ลุกลามอย่างรวดเร็วไปทั่วโลก และเป็นสาเหตุของโรคแทรกซ้อนในอวัยวะสำคัญหลายระบบ ของร่างกายเช่น ตาไต หลอดเลือด จึงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการเกิดโรคหัวใจ และหลอดเลือด เช่นโรคหัวใจขาดเลือด อัมพฤกษ์ อัมพาต ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างมาก นอกจากนี้จะส่งผลทางเศรษฐกิจแล้วโรคเบาหวานยังเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญ ซึ่งก่อให้เกิด ผลกระทบทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีความก้าวหน้าทางด้าน เทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ มากมายเกี่ยวกับโรคเบาหวาน แต่ยังพบอุบัติการณ์การเกิด โรคเบาหวานเพิ่มขึ้น (กรมควบคุมโรคไม่ติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข, 2552)

สำหรับประเทศไทย ข้อมูลจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข พบมี ผู้เสียชีวิตจากโรคเบาหวานในปี พ.ศ. 2552 ประมาณ 7,019 คนหรือประมาณวันละ 19 คนและในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาสำหรับในปี 2553 พบว่ามีผู้เสียชีวิตจากโรคเบาหวานทั้งหมด 6,855 คนคิดเป็น อัตราตายด้วยโรคเบาหวานเท่ากับ10.8 ต่อแสนประชากร และมีผู้ป่วยด้วยโรคเบาหวานเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 607,828 ครั้งคิดเป็นอัตราป่วยในด้วย โรคเบาหวานเท่ากับ 954.2 ต่อแสนประชากรจากข้อมูลสถานการณ์โรคเบาหวานของประเทศไทย ภายในระยะเวลา 10 ปี และตั้งแต่ปี 2544-2553 พบว่าอัตราการเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลด้วย โรคเบาหวานเพิ่มขึ้น 4 เท่าและมีประชาชนเสียชีวิตจากโรคเบาหวาน 19 คนต่อวัน หากไม่มีการ ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคที่มีประสิทธิภาพคาดว่าจำนวนผู้เสียชีวิตจะเพิ่มขึ้นเป็น2เท่าใน ระยะเวลา 26 ปี ข้างหน้า จากการสำรวจข้อมูลอัตราการเกิด

โรคเบาหวานระดับจังหวัดในปี พ.ศ. 2554 มีทั้งหมด 4,131 คิดเป็นอัตรา 556.54

ตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านที่มีความแตกต่างกันทั้ง ด้านชีวิต และสภาพแวดล้อมในชุมชนโดยจะพบว่าหลายหมู่บ้านจะอยู่ห่างไกลโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลมาก ส่งผลให้ประชาชนบางส่วนขาดการรักษา จากปัญหาสุขภาพของประชาชนใน ตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ในปีที่ผ่านมาพบว่า ประชาชนได้ประสบปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับโรคเบาหวานมากที่สุด เนื่องจากหลายหมู่บ้านจะอยู่ห่างไกลจากโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล เมื่อเจ็บไข้แล้วทำให้ไม่สะดวกต่อการไปใช้บริการ จึงทำให้ประชาชนใน หมู่บ้านขาดการดูแลของตนเอง แม้กระทั่งการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้จัดขึ้นเพื่อให้ความรู้และเพื่อให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญในการดูแลสุขภาพ ตนเอง มีประชาชนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ให้ความสนใจ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะมีผลกับผู้ป่วย โรคเบาหวานอย่างมาก ทำให้ผู้ป่วยไม่เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพและดูแลสุขภาพ ตนเอง จากปัญหาของโรคเบาหวานที่เป็นโรคชนิดเรื้อรังหากไม่ได้รับการรักษาหรือดูแลตัวเองเป็น อย่่างดีก็ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้ โดยพบว่าเมื่อปี พ.ศ.2555 มีผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน ทั้งหมด 180 ราย และเมื่อปี พ.ศ.2556 มีผู้ป่วยเป็นโรคเบาหวานจำนวน 188 รายจะเห็นได้ว่าจำนวน ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีอัตรา เพิ่มขึ้น (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย, 2556)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มา รับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานและศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วย

โรคเบาหวาน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางดำเนินการในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพผู้ป่วย โรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

3. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา สามารถแบ่งขอบเขตได้ดังนี้ 1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1.1 การศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับ บริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา มี ทั้งหมด 6 ด้าน

- (1) ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ
- (2) ด้านการออกกำลังกาย
- (3) ด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
- (4) ด้านสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- (5) ด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ
- (6) ด้านการจัดการกับความเครียด

3.1.2 การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ปัจจัยดังนี้

(1) ปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส อาชีพ ระยะเวลาที่

ป่วยเป็นโรคเบาหวาน ภาวะแทรกซ้อน ระดับน้ำตาลในเลือด ครั้งสุดท้าย

(2) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน

(3) ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย

(4) ปัจจัยด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย

3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวน 188 คน

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมดจำนวน 7 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 หมู่ที่ 9 และ หมู่ที่ 12 (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา, 2556)

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส อาชีพ ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน ภาวะแทรกซ้อน ระดับน้ำตาลในเลือดครั้งสุดท้าย มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

4.2 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

4.3 ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายชีวิตมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ของผู้ป่วย โรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

4.4 ปัจจัยด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการ ส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทราบถึงพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

5.2 ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

5.3 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยโดยนำไปใช้ประโยชน์สามารถนำมาเป็นแนวทางในการ ส่งเสริมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน รวมทั้งยังเป็น แนวทางในการให้คำปรึกษาและสอดคล้องกับปัญหาที่แท้จริงของผู้ป่วย ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปัญหาของโรคเบาหวานที่ยังเป็นปัญหา ทางด้านสาธารณสุขต่อไป

6.ระเบียบวิธีการวิจัย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งเพศชาย และเพศหญิงทั้งหมดที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน ที่ขึ้นทะเบียนและมารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวน 188 (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา, 2555) ซึ่งจำแนกออกเป็นรายหมู่บ้าน (ที่มา: โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย, 255

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ การสอบถามโดยใช้

แบบสอบถามการศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 188 คน แบ่ง ออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภาวะแทรกซ้อน ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระดับน้ำตาลในเลือดครั้งสุดท้าย จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานเป็นการวัดความรู้แบบเลือกตอบมี 2 ลักษณะ คือ ใช่ และ ไม่ใช่ จำนวน 20 โดยใช้เกณฑ์การวัดความรู้ ซึ่งมีหลักการดังนี้

ตอบถูก ให้ 1

ตอบผิด ให้ 0

การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานเป็นรายข้อ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตามเกณฑ์ ของเบสท์ (Best, 1977)

การแปลความหมายคะแนนของระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของกลุ่มตัวอย่าง แบ่ง ออกเป็น 3 ชั้น โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 0.33 หมายถึง ความรู้อยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 0.34 - 0.66 หมายถึง ความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.67 - 1.00 หมายถึง ความรู้อยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ มี 3 ระดับ

โดยใช้เกณฑ์การวัด ซึ่งมีหลักการดังนี้

การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วยมาก ให้คะแนนเท่ากับ 2

การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วยปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 1

การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วยน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 0

การวัดระดับการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตามเกณฑ์ ของเบสท์ (Best, 1977) ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนระดับการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย แบ่ง ออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66 หมายถึง การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33 หมายถึง การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 หมายถึง การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของกลุ่มตัวอย่าง เป็น แบบสอบถามแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ มี 3 ระดับคือ โดยใช้เกณฑ์การวัด ซึ่งมีหลักการดังนี้

มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยมาก ให้คะแนนเท่ากับ 3

มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 2

มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 1 โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1977) ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนระดับความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของกลุ่ม ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 ชั้น โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 หมายถึง มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 หมายถึง มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 หมายถึง มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ได้แก่ พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ พฤติกรรมด้านการออกกำลังกาย พฤติกรรมด้านการบริโภคอาหาร พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล พฤติกรรมด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ และพฤติกรรมการจัดการความเครียด จำนวน 36 ข้อ ลักษณะแบบสอบถาม มี 3 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ ปฏิบัติประมาณ 4-7 วัน

ปฏิบัติเป็นบางครั้ง หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ ปฏิบัติประมาณ 1-3 วัน

ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ใน 1 สัปดาห์ ไม่เคยปฏิบัติเลย

โดยใช้เกณฑ์การวัด ซึ่งมีหลักการดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ไม่เคยปฏิบัติ ให้คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

การวัดระดับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตาม เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1977)

การแปลความหมายคะแนนของระดับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่ง ออกเป็น 3 ชั้น โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 0.66 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับควรปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 0.67 1.33 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.34 – 2.00 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับดี

6.3 การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (Reliability) ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ได้รับการ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาเพื่อหาความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองใช้ (TryOut) แบบสอบถาม กับ ประชาชนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยทดลองใช้แบบสอบถามกับผู้ป่วย โรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านใหม่ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 คน และนำไปตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.70

6.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ ดังนี้

6.4.1 ผู้วิจัยได้รายงานตัวและแนะนำตัวกับหัวหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำการวิจัย และเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล รวมทั้งทำหนังสือ ขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

6.4.2 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้ป่วยโรคเบาหวานในเขตพื้นที่ รับผิดชอบที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด นครราชสีมา มีผู้ป่วยโรคเบาหวานทั้งหมด 188 คนโดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามทุกคน เนื่องจากผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการมีจำนวนน้อย และต้องได้รับความยินยอมจากผู้ป่วยใน การเก็บข้อมูล

6.4.3 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการทางการแพทย์ ตามวัน เวลาที่แพทย์นัด เพื่อการติดตามประเมินอาการของผู้ป่วย ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยตัวเองหลังจากผู้ป่วยได้รับบริการเสร็จแล้ว

6.4.4 กรณีที่ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ไม่สามารถมารับบริการตามแพทย์นัดตามวัน และเวลาที่กำหนด หรือกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่ได้อยู่ในช่วงการติดตามผลการรักษา ผู้วิจัยจะไปเก็บข้อมูลที่ บ้านของผู้ป่วยตามรายชื่อ และที่อยู่ตามทะเบียนของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้มารับบริการ ณ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา

6.4.5 ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่เป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 คน โดยผู้ศึกษาจะอธิบายแบบสอบถามอย่างละเอียดให้แก่กลุ่มตัวอย่าง และทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยจะเริ่มดำเนินการเก็บแบบสอบถามข้อมูลทั้ง 5 ส่วนตามลำดับ ได้แก่ แบบสอบถามของข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานแบบสอบถามด้านการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย แบบสอบถามด้านความวิตกกังวล เกี่ยวกับความเจ็บป่วย และแบบวัดพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยเริ่มเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหมู่ที่ 6 ก่อนเนื่องจากหมู่ที่ 6 เป็นหมู่บ้านที่มีผู้ป่วยมากที่สุดและเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในหมู่ที่เหลือโดยมีเงื่อนไขในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ใช้สถิติการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาสามารถอธิบายได้ ดังนี้

6.5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.5.2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจง ความถี่ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย วิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติการแจกแจงความถี่ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.5.5 ข้อมูลการวัดระดับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภาวะแทรกซ้อน ระยะเวลาการป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระดับน้ำตาลในเลือดครั้งสุดท้ายที่วัด ความรู้ เรื่องโรคเบาหวาน การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย และความวิตกกังวลเกี่ยวกับการ เจ็บป่วย ใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square) เพื่อใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

7.สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการวิจัย

7.1.1 ปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล ผลการศึกษา จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 188 คน ผู้ป่วยโรคเบาหวานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 55.3 ร้อยละ 50.5 ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีอายุอยู่ในช่วง 60 – 69 ปี นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 69.10 และนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 30.90 ผู้ป่วยโรคเบาหวานส่วนใหญ่อยู่กันเป็นครอบครัว (คู่) ร้อยละ 77.6 ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 37.8 และจบ ชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 34.0 การประกอบอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.6 ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท/เดือน ร้อยละ 81.9 และผู้ป่วยโรคเบาหวานส่วนใหญ่มี ภาวะแทรกซ้อนโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 67.6 ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคเบาหวานของกลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่ จะเป็นต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 84.0 ระดับน้ำตาลในเลือดครั้งสุดท้ายของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ที่ระดับ 131 ขึ้นไป ร้อยละ 64.4

7.1.2 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ผลการศึกษา การประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ที่ศึกษาในภาพรวม มีความรู้อยู่ในระดับระดับมาก มีค่าเฉลี่ย

โดยรวมเท่ากับ 0.79 เมื่อวิเคราะห์ เกี่ยวกับความรู้เป็นรายข้อพบว่าอาการเด่นของโรคเบาหวานคือ เบื่ออาหาร ปวดศีรษะ แนนอน และผู้ป่วยเบาหวานควรดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ เพื่อให้ให้น้ำตาลในเลือดลดลงอยู่ในระดับปานกลาง

5.13 ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ผลการศึกษา การตั้งเป้าหมายชีวิตของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก คะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.40 และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายชีวิต เป็นรายข้อ จะเตรียมยาแก้ปวดลดไข้ ยาหม่อง ยาหอม ลูกอมน้ำตาลและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลไว้ ที่บ้าน เพื่อช่วยเหลือนตนเองยามเจ็บป่วยฉุกเฉินอยู่ในระดับปานกลาง

7.1.4 ปัจจัยด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ผลการศึกษา ความวิตกกังวลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ในภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง คะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 1.78 และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความวิตกกังวลเป็นราย ข้อ รู้สึกว่าตนเอง หงุดหงิดง่ายมากขึ้นกว่าเดิมตั้งแต่รู้ว่าเป็นโรคเบาหวานคิดว่าการป่วยเป็น โรคเบาหวานทำให้เข้าสังคมได้ไม่เหมือนเดิมและคิดว่าการป่วยด้วยโรคเบาหวานไม่ได้เป็นโรคที่ ร้ายแรงแต่อย่างใดเพราะยังไม่มีอาการผิดปกติให้เห็น อยู่ในระดับน้อย

7.1.5 ปัจจัยด้านพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ผลการศึกษา ส่วนใหญ่ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในแต่ละ ด้านอยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมสุขภาพ ด้านการจัดการความเครียด เฉลี่ย 1.68 ด้านความ รับผิดชอบต่อสุขภาพ เฉลี่ย 1.66 ด้านความสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เฉลี่ย 1.65 ด้านการบริโภค อาหาร 1.61 ด้านการพัฒนาจิตวิญญาณ เฉลี่ย 1.61 ด้านการออกกำลังกายเฉลี่ย 1.57

7.1.6 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย และปัจจัยด้านความวิตกกังวล เกี่ยวกับการเจ็บป่วยกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วย

โรคเบาหวาน ได้ดังนี้ ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภาวะแทรกซ้อน ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระดับน้ำตาลในเลือดครั้งสุดท้าย ความรู้ เกี่ยวกับโรคเบาหวาน การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย และความวิตกกังวลเกี่ยวกับการ เจ็บป่วย ของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มาใช้บริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุโขทัย อําเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อย่าง นัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

7.2 อภิปรายผลการวิจัย

7.2.1 เพศ ผลการศึกษา เพศไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีพฤติกรรมส่งเสริม สุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น มีการออกกำลังกายเป็นประจำ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ได้แก่ ผักและผลไม้ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของนัชรุดดิน เบ็ญอาบีดิน (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อําเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อําเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

7.2.2 อายุ ผลการศึกษา อายุไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 60 -69 ปี ขึ้นไปมีพฤติกรรมส่งเสริม สุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น การนอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ การมาตรวจตามแพทย์นัดทุกครั้ง และมีการรับประทานยาตามแพทย์สั่ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของสารีปะห์ กามะ, รอดิยะ มะสัน และฮานีชะ บีแม (2555) ศึกษาพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานกรณี ศึกษาผู้ที่มา รับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราเฮาะ อําเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อย่างนัยสำคัญทาง สถิติ ($p < 0.05$)

7.2.3 ศาสนา ผลการศึกษา ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับดี เช่น มีการออกกำลังกายเป็นประจำ งดการสูบบุหรี่และหลีกเลี่ยงของมีเมา ได้แก่ เหล้า เบียร์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของนัชรุดดิน เบ็ญอาบีดิน (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อําเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา ศาสนา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อําเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

7.2.4 สถานภาพสมรส ผลการศึกษา สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่อยู่กันเป็นครอบครัว เค่า มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น การสังเกตอาการหรือความเปลี่ยนแปลงของ ร่างกาย การออกกำลังกายเป็นประจำ การไปพบแพทย์ทุกครั้งเมื่อมีอาการป่วย เป็นต้น ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษา ของสารีปะห์ กามะ , รอดิยะ มะสันและฮานีชะ บีแม (2555) ศึกษา พฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานกรณีศึกษาผู้ที่มาใช้บริการ ณ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราเฮาะ อําเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

7.2.5 ระดับการศึกษา ผลการศึกษา ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริม สุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา มีพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น การปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากแพทย์หรือพยาบาลเมื่อมี ปัญหาด้านสุขภาพ การหลีกเลี่ยงการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษา

ของนัชรุดดิน เบ็ญอาบีติน (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา ระดับการศึกษา ไม่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

7.2.6 อาชีพ ผลการศึกษา อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับดี เช่น การรับประทานอาหารประเภทปลา ผัก และผลไม้ การนอนหลับพักผ่อนอย่าง เพียงพอ การดื่มชาอย่างน้อยวันละ 6 - 8 แก้ว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ สารีปะห์ กามะ , รอดิยะ มะสันและฮานีชะ บีแม (2555) ศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคเบาหวาน กรณีศึกษาผู้ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราเฮาะ อำเภอมือเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคเบาหวาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

7.2.7 รายได้ ผลการศึกษา รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น การรับประทานอาหารครบ 3 มื้อ ใน 1 วัน การออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 - 4 ครั้ง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของนัชรุดดิน เบ็ญอาบีติน (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมายอ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

7.2.8 ภาวะแทรกซ้อน ผลการศึกษา ภาวะแทรกซ้อน ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริม สุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ใน ระดับดี เช่น การออกกำลังกายเหมาะสมกับสภาพร่างกาย การหลีกเลี่ยงการดื่มชากาแฟ หลีกเลี่ยง การรับประทาน อาหารเนื้อสัตว์ติดมันหรืออาหารประเภทผัดที่มีไขมัน มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ การศึกษา ของกิ่งกาญจน์ สิทธิ ชันแก้วและรุ่งระวี นาวิเจริญ (2548) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่รักษาด้วยยาฉีดอินซูลินร่วมกับยา รับประทาน ผลการศึกษา ภาวะแทรกซ้อน มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่รักษาด้วยยาฉีดอินซูลิน ร่วมกับยารับประทานอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

7.2.9 ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน ผลการศึกษา ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคเบาหวาน ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี ระยะเวลาป่วย เป็นโรคเบาหวานน้อยกว่า 5 ปี มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น มีการออกกำลังกาย เป็นประจำ หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่มีรสจัด เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ สารีปะห์ กามะ, รอดิยะ มะสันและฮานีชะ บีแม (2555) ศึกษา พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคเบาหวาน กรณีศึกษาผู้ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราเฮาะ อำเภอมือเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา ระยะเวลาที่ป่วยเป็นโรคเบาหวานไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

7.2.10 ระดับน้ำตาลในเลือดครั้งสุดท้าย ผลการศึกษา ระดับน้ำตาลในเลือดครั้งสุดท้าย ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี พฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น การ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การออกกำลังกายที่ ถูกต้อง หลีกเลี่ยงอาหารที่ทำให้เกิดน้ำตาลในเลือดสูง ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษา ของ สารีปะห์ กามะ, รอดิยะ มะ

สันและฮานีเซ บีแม (2555) ศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กรณีศึกษาผู้ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

7.2.11 ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ผลการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ทั้งนี้เนื่องกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น การมองโลกในแง่ดี ทำจิตใจให้สดชื่น แจ่มใส มีส่วนช่วยใน ระดับน้ำตาลลดลง การหลีกเลี่ยงรับประทานอาหารประเภท แป้ง อาหารทอด ขนมหวาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ สารีปะห์ กามะ, รอดิยะ มะสันและฮานีเซ บีแม (2555) ศึกษา พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กรณีศึกษาผู้ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

7.2.12 การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ผลการศึกษา การตั้งเป้าหมายชีวิตเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการ ตั้งเป้าหมายชีวิตที่ดี มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี เช่น การรับประทานอาหารที่หวานและมันให้น้อยกว่าเดิม การตรวจสุขภาพประจำปี เช่น การตรวจปัสสาวะ การตรวจตา เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดโรคแทรกซ้อนซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสกุล มหารัตน์วงศ์ (2548) ศึกษาการ ดูแลรักษาตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานโรงพยาบาลห้วยพลู จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา การ ตั้งเป้าหมายชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อยู่ในระดับปานกลาง

7.2.13 ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย

ผลการศึกษา ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความวิตกกังวล อยู่ในระดับปานกลาง มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง เช่น การสังเกตอาการหรือความเปลี่ยนแปลงของร่างกาย รับประทานอาหารสุกๆ ดิบๆ เป็นบางครั้ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ การศึกษาของสกุล มหารัตน์วงศ์ (2548) ศึกษาการดูแลรักษาตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลห้วยพลู จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับ น้อย

7.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ

7.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

(1) ผลการศึกษา งานวิจัยผู้ป่วยโรคเบาหวานมีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพในแต่ ละด้านอยู่ในระดับมาก แต่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นควร ให้บุคคลในครอบครัวและญาติพี่น้องให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ป่วยโรคเบาหวาน และเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครควรมีการจัดอบรมหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีกำลังใจมากขึ้น

(2) ผลการศึกษา ปัจจัยด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการบริโภคอาหาร เนื่องจากผู้ป่วยโรคเบาหวานมีการรับประทาน อาหารสุกๆ ดิบๆ หรือ ลวกประเภทจิ้มจุ่ม ลาบ ก้อย มีการรับประทานอาหารรสจัด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโภชนาการและสุขภาพ ควรให้ความสำคัญและให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การบริโภคอาหารที่ถูกหลักโภชนาการสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวานเพื่อลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับ การบริโภคอาหารของผู้ป่วยโรคเบาหวานและผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถนำไปใช้ในการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรค

7.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

(1) การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ที่ป่วยเป็นโรคเบาหวานเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงหรือมีแนวโน้มต่อการเป็นโรคเบาหวาน เพื่อป้องกันการเกิดโรค

(2) การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วย โรคเบาหวาน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วย โรคอื่นๆ เช่น โรคไต โรคหัวใจ

8.บรรณานุกรม

กาญจนา ไจธรรม “ผลการตั้งเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน โรงพยาบาลศูนย์ยะลา”

กิ่งกาญจน์ สิทธิชนแก้ว และกัณระวี นาวิเจริญ, 2549, ศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่รักษาด้วยยาฉีดอินซูลินร่วมกับยารับประทาน

กระทรวงสาธารณสุข, 2554, รายงานการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง, กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง, สำนักงานระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

จินดา บุญช่วยเกื้อกุล, 2541, การดูแลรักษาและส่งเสริมเพื่อชีวิต, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ

จันทร์เพ็ญ ศรีอินทร์เขียว, 2542, การกำหนดเป้าหมายของแรงงานสตรีในภาคเกษตรอุตสาหกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี, วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

จำลอง ดิษยวณิช และพริ้มเพรา ดิษยวณิช, ความวิตกกังวล และสุขภาพ, เชียงใหม่ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์แสงศิลป์.

ถวิล ธาราโกชน และศรัณย์ ดำริสุข, จิตวิทยาทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิตะเพท

หิมะ ทองคำ, 2539, ความรู้เรื่องเบาหวานฉบับสมบูรณ์, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิทย์พัฒนาธรรม อัมสมบูรณ์, 2541, คู่มือการดำเนินการสุศึกษาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพในการควบคุมโรคติดต่อ, กระทรวงสาธารณสุข

ปนัดดา โรจน์ทะนงชัย, 2543, ผลของการพยาบาลตามแบบแผนสัมผัสต่อความวิตกกังวลของผู้ป่วยผ่าตัดที่ได้รับยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่โรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี . วิทยานิพนธ์ ศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาพยาบาลสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ประเวศ วะสี, 2541, บนเส้นทางใหม่การส่งเสริมสุขภาพอภิวัดน์ชีวิต และสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 2 หมอชาวบ้าน, กรุงเทพมหานคร

ประพัฒน์สร พิมดวงศ์, 2555, ศึกษาอุบัติการณ์ของการเกิดโรคเบาหวานในประชากรกลุ่มเสี่ยง เขตโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองสะมอน. ปรีชา อุปโยธิน, 2538, พฤติกรรมการแสวงหาการรักษา ระหว่างโรคเรื้อรังและเฉียบพลัน, วารสาร สังคมศาสตร์การแพทย์

พกาภาศ นามประดิษฐ์กุล, 2536, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ศึกษาเฉพาะในโรงพยาบาลพลพลพยุหเสนา จังหวัดกาญจนบุรี, วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด บัณฑิตวิทยาลัยมหิดล

พันธุ์ทิพย์ รามสูตร, 2540, ระบาดวิทยาสังคม, บริษัท พี.เอ.ลิฟวิ้ง จำกัด, กรุงเทพมหานคร ไพบูลย์สุริยะวงศ์ไพศาล และคณะ, 2539, แนวทางมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน, กรุงเทพฯ หมอชาวบ้าน

- ไพบูลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล, 2539, การศึกษาสำหรับผู้ป่วยเบาหวาน, วารสาร 1.28 (ม.ค-มี.ค) เพ็ญศรี พรวิริยะทรัพย์, 2540, ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้หญิงโรคเบาหวานในภาคตะวันตก วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ภาวนา กิริติยดวงศ์, 2537, การส่งเสริมการดูแลตนเองในผู้ป่วยเบาหวานในระดับโรงพยาบาลประจำจังหวัด, วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ยุพิน หงส์วะชิน, 2542, การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับการตั้งเป้าหมายเพื่อควบคุมภาวะความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา, วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา และพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสุไหงปาดี, 2556, ทะเบียนผู้ป่วยเรื้อรัง, ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส
- ละออ หุดตากร, 2547, หลักพื้นฐานการพยาบาลชีว-จิต-สังคม, ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต
- กาญจนาภรณ์, 2547, จิตวิทยาเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 10, นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา และพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- วิชัย ตันไพจิตร, 2531, การวิจัย และการบำบัดภาวะไขมันสูงในเลือดในผู้ป่วยโรคเบาหวาน, วารสารโภชนศาสตร์คลินิกปีที่ 3.
- วิทยา ศรีดามา และคณะ, 2541, โรคต่อมไร้ท่อและเมตาบอลิซึม, ฉบับที่ 12, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ 21, เซ็นจูรี่ จำกัด
- วันดี แยมจันทร์ฉาย, 2538, ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตนเอง การรับรู้ภาวะสุขภาพกับพฤติกรรมกระบวนการส่งเสริมสุขภาพ ของผู้สูงอายุ, มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ
- ศุภร เสรีรัตน์, 2544, พฤติกรรมผู้บริโภค, กรุงเทพมหานคร: เออาร์บีซีเนสเพรสจำกัด สารีปะห์ กามะ และคณะ, 2555, พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน กรณีศึกษาผู้ที่มารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานีคณะสาธารณสุข.
- สกุล มหารัตนวงศ์, 2548, การดูแลรักษาตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลห้วยพลู จังหวัดนครปฐม สุชาติ โสมประยูร, 2542, การสอนสุขศึกษา, ห้างหุ้นส่วนจำกัดเอมีเทรตดิ้ง, กรุงเทพมหานคร
- สุมณฑา เสรีรัตน์, 2539, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเบาหวาน, กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิสิฏ์สิน จำกัด
- อำเภอวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์, 2543, การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต, พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: ธรรมสารจำกัด
- อลิสสา จันทร์เรือง, 2545, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ จากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดสุพรรณบุรี, วิทยานิพนธ์ ศิลปะ ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Palank, C.L, 1991, Determinate of health promotion behavior, Nursing Clinicsof North America.
- Pender, N.J, 1987, Health Promotion in Nursing Practice, 2nd ed. Connecticut: Appleton & Lange.
- Pender, N.J, 1996, Health Promotion in Nursing Practice, 3rd ed. Connecticut: Appleton

& Lange. Wold Health
Organization, 2002, Diabetes. Retrieved
August 11, 2003,

from [http://www.who.int/ncd/dia/index.h
tml](http://www.who.int/ncd/dia/index.html).